

1855.

9. júní.

30. Brjef dómsmálastjórnarinnar til stiptsyfirvaldanna á Íslandi um prentsmiðjuna.

Af hinnu allra hæztu auglýsingu til alþingis, um árangur af þegnlegum tillögum þess og öðrum uppástungum á fundinum 1853, mun herra stiptamtmaðurinn og þjer háæruverðugi herra sjá, að það, út úr bænarskrá alþingis um, að reikningar prentsmiðjunnar á Íslandi sjeu betur yfirskoðaðir og breytt sje stjórn prentsmiðjunnar, o. s. frv., allramildilegast er tilkynnt þinginu, að ekki hafi þótt ástæða til að breyta neinu í aðferð þeirri sem nú er við höfð um stjórn prentsmiðjunnar.

Þegar stjórnarherra þetta mál undir Hans Hátign konunginn, þótti honum ástæða að vekja athygli Hans Hátignar á tveim atriðum í bænarskrám þingsins, er breytingar virðist að við þurfa frá því sem verið hefur. Því þar sem þingið nefnilega meðal annars hefur beiðzt þess, að prentað væri innihald reikninga prentsmiðjunnar síðan 1844 í íslenskum blöðum, sem fyrst yrði, og að reikningar prentsmiðjunnar við hver árs lok væri auglýstir á prenti, og að stiptsyfirvöldin verði undan þegin að hafa nokkra umsjón á því, hvað megi eður eigi að prenta, nema þess konar guðsorðabókum sem byskupinn er skyldur að sjá um ætíð sje nóg til af, þá hafði stjórnin reyndar ekki neitt á móti hinu fyrra atriðinu, að reikningarnir væru auglýstir, bæði fyrir undanfarið reikningsár og framvegis, eða greinilegt ágríp af þeim, þegar búið er að endurskoða og úrskurða þá, en það þótti ekki nægileg ástæða til að fara eptir þessari bæn alþingis viðvíkjandi reikningum þeim, er búið er að skera úr, þar eð hvorki yrði neitt gagn haft af auglýsing þeirra og það virtist heldur ekki áriðandi, en á hinn bóginn væri hætt við því, ef að nú væri farið að ræða um reikninga þessa, sem búið er að gjöra út um fyrir löngu, og tók stjórnin það einkum fram, að það gæti gjört hinum fyrverandi forstjórum prentsmiðjunnar margan óhagleik, því vel gæti verið, að þeir eptir svo langan tíma hefðu ekki í höndum skýrteini þau, er þeir þyrftu með til að verja aðgjörðir sínar ef á kynni að verða fríað. Viðvíkjandi hinu öðru atriðinu, að stiptsyfirvöldin skyldu

undan þegin að ákveða, hvað prenta eigi, nema guðsorðabækur, 1855.
 þá varð stjórnin að álíta, að yfirvöldin eigi, meðan að prent- 9. júní.
 smíðjunni er stjórnað eins og alþjóðlegri stofnan, að sjá um og
 gæta þess, að ekki sje annað prentað, en það sem álíta má gott
 og gagnlegt; það var líka hin helzta ástæða og á mestum rök-
 um byggð, er höfð var móti stjórn prentsmíðjunnar, meðan hún
 var leigð einstökum mönnum, að svo margar ónýtar bækur voru
 prentaðar, af því að þær borguðu sig, og verða stiptsyfirvöldin
 því, en ekki forstöðumaður prentsmíðjunnar, að hafa umsjón á
 þessu, því það er ekki ætlandi, að hann hafi þá vísindalegu
 menntun er til þessa útheimtist; en í annan stað gæti það að
 vísu verið hentugt, að forstöðumaðurinn stingi upp á við stipts-
 yfirvöldin, hvað prenta skuli.

Um leið og jeg ekki hef viljað láta hjá líða, að skýra herra
 stiptamtmaninum og yður háæruverðugi herra frá áður töldu,
 vildi jeg samkvæmt því, er gjörð er grein fyrir hjer að framan,
 biðja að yður þóknist að bera umhyggju fyrir því, að nokkurn
 veginn fullkomið ágrip af reikningum prentsmíðjunnar fyrir næst-
 liðið reikningsár verði auglýst á prenti, þegar búið er að end-
 urskoða og leggja úrskurð á þá, og að því fylgi yfirlit, er sýni
 hvernig hagar prentsmíðjunnar er við enda reikningsársins, og
 skal þetta einnig síðar gjört fyrir hin komandi ár, þar að auki
 umbiðjist þjer að gjöra forstöðumanni þeim, er þjer hafið sett,
 að skyldu, í hvert skipti þegar um prentun einhverrar bókar er
 að ræða; að bera undir yður uppástungu með ástæðum fyrir
 henni, áður en þjer skerir úr málinu.

31. Brjef dómsmálastjórnarinnar til konungsfulltrúa, 9. júní. Melsteðs amtmanns, um lögleiðing almennra laga á Íslandi.

Um leið og jeg samkvæmt allrahæztum úrskurði 10. nóvember
 1843 sendi hjer með herra amtmanninum, sem konungsfulltrúa
 á alþingi, öll almenn lagaboð sem komin eru út handa Danmörku,
 árin 1853 og 1854, til þess að alþingið geti sagt álit sitt um,